Het Vruchtdragende Zaad van Gods Woord

Psalm 126: 3
Psalm 1: 2
Psalm 65: 6, 7, 9
Psalm 138: 4
Psalm 27: 7

Lezen: Marcus 4: 14-20, 26-29

Tekst: Lukas 8:11 en 15

Geliefde gemeente, vanmorgen hebben wij gehoord hoe de prediking van het Woord door de Heere Jezus is voorgesteld als zaad dat door een zaaier op de akker wordt gestrooid. Een deel viel op de verharde weg, waar het door de vogels werd weggepikt. Dat ziet op hoorders die ongevoelig blijven en soms zelfs onverschillig zijn bij het horen van het Woord van God. Er was ook een deel dat viel op steenachtige plaatsen, waar het niet veel aarde had en heel snel ontkiemde. Daarmee wilde de Heere Jezus de schijngelovigen naar voren halen, die het Woord van God met vreugde aannemen en zich zomaar toe-eigenen, zonder dat ze iets kennen van hun zonden en ellende. Tenslotte zagen wij hoe het zaad tussen de doornen terechtkwam, waar het verstikte. Dat zijn hoorders waarbij de zorgvuldigheden van het leven en allerlei andere dingen de overhand hebben, zodat de beroering die soms kan ontstaan door de prediking als het ware verstikt wordt en het niet komt tot waarachtige bekering en het ware geloof in de Heere Jezus Christus.

Maar nu is er in de gelijkenis van de zaaier nog een effect van het zaaien te overdenken, en dat willen wij vanmiddag doen. Er is een deel van het zaad dat in de goede aarde valt. Daar gaat het ontkiemen, daar gaat het groeien en daar komen vruchten. Als je deze gelijkenis op je in laat werken, kun je soms een verkeerd beeld krijgen, alsof 75% van de gevallen geen vrucht oplevert en slechts 25% wel vrucht draagt. Als je er zo naar gaat kijken, kan dat moedbenemend zijn en onzekerheid geven over het ware werk dat de Heere doet. Maar laat het duidelijk zijn, gemeente, dat dit niet de bedoeling van deze gelijkenis is. Wat de Heere Jezus wel wil duidelijk maken, is dat als het Woord van God gepredikt wordt en dat zaad van Zijn Woord wordt uitgestrooid, er inderdaad hoorders zijn die geen vruchten zullen voortbrengen. Het kunnen verschillende oorzaken zijn, daarom worden ze alle drie genoemd. Maar het belangrijkste wat de Heere Jezus in deze gelijkenis wil duidelijk maken, is dat de prediking van Zijn Woord altijd vruchten zal geven en dat er altijd zaad zal zijn dat in de goede aarde valt en vruchten voor Hem zal dragen.

Bij dat wonder willen wij vanmiddag in het bijzonder stilstaan, ook ter voorbereiding op de bediening van het Heilig Avondmaal. Wij schrijven boven de prediking hetzelfde thema als vanmorgen, maar iets uitgebreid. Vanmorgen was het 'Het Zaad van Gods Woord', en vanmiddag is het thema **'Het Vruchtdragende Zaad van Gods Woord'.** We staan stil bij drie gedachten:

1. de ontstane vrucht,
2. de onderscheiden vrucht
3. en de blijvende vrucht.

1. De Ontstane Vrucht

Het is een groot wonder, gemeente, dat de Heere Zelf instaat voor de vrucht op de prediking. Preken is niet vruchteloos. Hoe heerlijk wordt dat al in het Oude Testament geprofeteerd. Ik denk terug aan die zeer onderwijzende prekenserie over Jesaja 55, waarin we ook de belofte

tegenkomen: *Want gelijk de regen en de sneeuw van den hemel nederdaalt, en derwaarts niet wederkeert, maar doorvochtigt de aarde, en maakt, dat zij voortbrenge en uitspruite, en zaad geve den zaaier, en brood den eter; Alzo zal Mijn woord, dat uit Mijn mond uitgaat, ook zijn; het zal niet ledig tot Mij wederkeren, maar het zal doen, hetgeen Mij behaagt, en het zal voorspoedig zijn in hetgeen, waartoe Ik het zende.*

Daarom is het waar en blijft het waar. Zing het maar met mij, gemeente, ook als je soms moedeloos wordt: *Is op het land een handvol koren, gekoesterd door de zon, het zal op de bergen geruis doen horen, gelijk de Libanon.* Echt waar, het zaaien van Gods Woord zal niet zonder vrucht blijven. Maar hoe zal die vrucht dan ontstaan? Hoe zal in het hart van een zondaar dat Woord van God werkelijk als een vruchtdragend zaad werkzaam kunnen zijn?

Laten we letten op de gelijkenis die de Heere Jezus heeft verteld. In het achtste vers van Lukas 8 staat geschreven dat een deel van het zaad valt in de goede aarde. Wat die goede aarde is, hoeven we echt niet ver te zoeken, want in het vijftiende vers geeft de Heere Jezus Zelf een verklaring van die goede aarde. Hij zegt: *En dat in de goede aarde valt, zijn deze, die het woord gehoord hebbende, hetzelve in een eerlijk en goed hart bewaren*. Nee, zo'n hart hebben wij niet als wij geboren worden. Daar is Gods Woord heel duidelijk in. Wat zegt Gods Woord over ons hart van nature? Niet veel goeds. Het is gesloten, het is hard. Ezechiël spreekt zelfs van een stenen hart. En als David diepere ontdekkingen krijgt op de school van vrije genade, spreekt hij over zijn hart als een bron van vuile wanbedrijven. Dat is niet bepaald een goed en eerlijk hart zoals in deze gelijkenis.

Wat heeft de Heere Jezus Zelf gezegd toen Hij hier op aarde was? *Uit het hart komen voort boze bedenkingen, doodslagen, overspelen, hoererijen, dieverijen, valse getuigenissen, en lasteringen*. O gemeente, hoe zou in zo'n hart ooit het Woord van God vruchten kunnen dragen? Dat hart dat alleen maar stinkende vruchten kan voortbrengen, hoe zullen die stinkende vruchten, die zonden, ooit de doodsteek kunnen krijgen, zodat het zaad van Gods Woord gaat ontkiemen en er vruchten gaan groeien en bloeien? Hoe zal dat slechte, onreine, valse hart van ons mensen van nature ooit een goed en eerlijk hart kunnen worden, waarin dat Woord van God gaat werken?

Daar komt de Heere Zelf aan te pas. Dat doet de Heere Zelf door Zijn Heilige Geest. Zoals een tuinier de akker gaat openploegen, zodat het zaad erin kan vallen, zo gaat de Heilige Geest dat harde hart van een mensenkind openen, zodat het Woord erin kan vallen als een zaad, zodat het gaat ontkiemen en op Gods tijd vruchten gaat dragen. Het is daarom ook niet verwonderlijk dat onze kanttekenaren bij de gelijkenis van de zaaier een verwijzing maken naar de bekering van Lydia, de purperverkoopster. U kent haar wel. Ze woonde in Filippi en met een gesloten hart ging ze uit gewoonte naar een kerkdienst, al was het buiten Filippi, bij de rivier. Toen begon daar een gezant van Christus' wege, Paulus, te prediken. Hij begon te zaaien. Het Woord van God kwam tot Lydia, en onder de prediking van het Woord opende de Heilige Geest haar hart. Zij mocht acht slaan op het Woord. Juist dat openen van het hart maakte dat Lydia een geschikt hart kreeg, dat geschikt gemaakt was om dat Woord van God te kunnen ontvangen.

Gemeente, kinderen, jongeren en ouderen, is dat ook met uw en jouw hart gebeurd? Dat kun je weten, want dan gebeurt er daadwerkelijk wat in je hart en leven. Dan ga je merken dat dat Woord van God echt kracht doet. Dat het Woord van God een levend Woord is, een levenwekkend Woord. Dan ga je echt ervaren dat er invloed uitgaat van dat Woord van God, wat de Heere persoonlijk tot mij spreekt. Het raakt tot in het diepst van mijn hart, tot in het diepst van mijn ziel. Waaraan is dat te merken? Je gaat bemerken dat wat de Heere tot je spreekt waar is. Je gaat het ervaren met je

hart. Dan gebruikt de Heere in het bijzonder de prediking van het Woord, als het zaad van het Woord wordt gezaaid.

Weet u, dan gebeuren er eigenlijk drie dingen. Drie dingen die oplichten als we de gelijkenis van de zaaier uit Mattheüs, Marcus en Lukas eens naast elkaar leggen. Als je die drie gelijkenissen naast elkaar legt, kom je drie verschillende manieren tegen waarop de evangelisten mogen uitleggen wat er gebeurt als je hart wordt geopend en het zaad erin valt. Wat heeft de Heilige Geest Mattheüs laten opschrijven? Ik ga het u voorlezen: *Die nu in de goede aarde bezaaid is, deze is degene, die het woord hoort en verstaat.* Dat is het eerste woord wat je moet onthouden: verstaan. Dan komt het Marcus-evangelie, en de Heilige Geest heeft het Marcus anders laten opschrijven: *En deze zijn, die in de goede aarde bezaaid zijn, welke het woord horen en aannemen*. Dat is het tweede woord wat je moet onthouden: aannemen. En dan Lukas 8 vers 15: *En dat in de goede aarde valt, zijn deze, die het woord gehoord hebbende, hetzelve in een eerlijk en goed hart bewaren*. Dus dat horen van dat Woord is niet zonder effect. Het wordt ten eerste verstaan, het wordt vervolgens aangenomen en het wordt bewaard.

Wat is Gods Woord toch een heerlijk Woord, gemeente. Wat sluit het ene woord aan bij het andere woord als je Schrift met Schrift gaat vergelijken. Hoe heerlijk gaat het werk van de Heere schitteren, wat Hij doet in het zondig hart. Als dat Woord werkelijk gaat werken in je ziel, in het geopende hart, dan ga je het verstaan, je gaat het aannemen en je gaat het bewaren. Wat betekent dat dan? Wat gebeurt er dan? Laten we eens naar deze drie woorden kijken.

Het eerste wat we bij Mattheüs vinden, is dat je het Woord gaat verstaan. De ogen van je verstand en de geestelijke ogen van je hart worden verlicht. Je gaat het echt begrijpen, wat de Heere persoonlijk tot je zegt. Je gaat echt verstand krijgen van God en goddelijke zaken. Waar het Woord van God nooit eerder door je werd begrepen en verstaan, wordt het opeens anders. Als je dan naar dat woord 'verstaan' gaat kijken, zoals het in het Grieks wordt gebruikt, is dat zo'n prachtig woord. Het verklaart precies wat er hier van binnen gebeurt. Dat woord 'verstaan' betekent namelijk 'bij elkaar plaatsen'. Wat een prachtig woord, wat een diep geestelijk woord. Als de Heere tot je ziel gaat spreken, gemeente, dan gaan je verstand en je hart zo verlicht worden dat je gaat verstaan. Het ene woord past bij het andere woord. Hoe meer de Heere door Zijn Woord gaat spreken en hoe meer je het mag leren verstaan, soms vallen de puzzelstukjes in elkaar. Want het ene woord sluit aan op het andere woord. Je gaat er door Gods Geest, door Gods genade, bij elkaar plaatsen.

Er ligt nog een betekenis in dat woord 'verstaan', in dat 'bij elkaar plaatsen'. Je gaat niet alleen het ene woord wat de Heere tot je spreekt en het andere woord bij elkaar plaatsen, maar je gaat nog iets ontdekken. Dat Woord wat de Heere tot je ziel gaat spreken, dat mag je leren plaatsen bij de toestand van je hart. Dan gaat Hij soms zo spreken dat het Woord wat tot je komt precies past bij de toestand, bij de strijd, bij het hongeren en dorsten wat in je hart ontstaat. Kijk, dat alles ligt opgesloten in dat woord 'verstaan'. Dat gaat gebeuren als je wederom geboren wordt.

Dan dat tweede woord wat Marcus gebruikt: dat je dat Woord gaat aannemen. Het grondwoord laat zoiets weten als dat geopende hart dat Woord toelaten. Dan komt er iets dat je het als het ware indrinkt wat de Heere tot je spreekt, dat je als het ware dat Woord mag opeten, zodat het werkelijk in je ziel wat doet. Hoe komt dat, dat dat Woord in je hart wordt gelegd en je mag het aannemen? Dat komt omdat de Heilige Geest op dat moment het geloof in je hart werkt. Want het geloof neemt dat Woord aan. Wat gebeurt er dan? Dan ga je voor dat Woord buigen, dan ga je dat Woord leren omhelzen, dan ga je dat Woord erkennen als het ware. Dat zit allemaal opgesloten in dat woordje 'aannemen'.

En dan dat derde woord in onze tekst in Lukas 8 vers 15: bewaren. Dus verstaan, aannemen, bewaren. Zoals Maria de woorden van Gabriel bewaarde en die overlegde in haar hart. Dat woordje 'bewaren' wil ook zeggen: je hart wordt er helemaal mee bezet. Je wordt werkzaam met dat Woord wat de Heere tot je ziel spreekt. Je wilt het nooit meer kwijtraken en je zult het ook nooit meer kwijtraken. Al komen er tijden in het geestelijke leven dat je de kracht en de werking van dat Woord niet zo sterk meer voelt, soms helemaal niet voelt. Maar datgene wat de Heere tot je ziel gesproken heeft, o, geen leed zal het ooit uit je geheugen kunnen wissen.

Dan is het Lukas die door de werking van de Heilige Geest er ook nog bij moest schrijven, als het gaat om dat bewaren: *bewaren in een eerlijk en goed hart*. Juist die bijvoegingen geven nog meer licht over dat woordje 'bewaren'. O, wie het Woord van God met zegen mag ontvangen, die is eerlijk gemaakt voor God en die gaat leren om ook eerlijk met dat Woord om te gaan. Zoals het tot je ziel gesproken wordt, laat je je ook corrigeren door dat Woord, laat je je ook leiden door dat Woord. Dan zul je niets anders begeren dan in de weg van Gods Woord te wandelen. Dan wil je dat Woord vasthouden als een zeer waardevolle schat, want God heeft tot je ziel gesproken.

Kijk, gemeente, dat wordt ervaren als het zaad van Gods Woord in je geopende hart mag vallen. Dan wordt het Woord van God alles voor je. O, in jezelf bezit je niets, je hebt niets, je weet niets. Steeds weer mag je terugvallen op dat Woord. Steeds weer mag je als het ware aan de voeten gaan zitten van die grote hemelse Zaaier om te luisteren, om met een heilbegerig hart onderwijs te mogen krijgen. Aan Zijn voeten mag je ervaren dat Hij steeds weer die rijke belofte vervult: *En Ik zal de blinden leiden door den weg, dien zij niet geweten hebben, en Ik zal hen doen treden door de paden, die zij niet geweten hebben; Ik zal de duisternis voor hun aangezicht ten licht maken, en het kromme tot recht; deze dingen zal Ik doen, en Ik zal hen niet verlaten*.

Van deze werking van Gods Woord, zoals we dat zojuist hebben overdacht – dat verstaan, dat aannemen, dat bewaren – daar kennen de ware Avondmaalgangers wat van. En niet alleen zij, maar ook diegenen die door het onderwijs van dat Woord een betrekking, een liefdesbetrekking, op de Heere Jezus hebben gekregen. Daarmee is ook een trekking in de ziel geboren naar die Tafel des Heeren. Omdat dit werkzaam is in degene die wederom geboren zijn, dat verstaan, dat aannemen en het bewaren van Gods Woord, kan het niet anders of daar worden de vruchten geboren, daar gaan de vruchten groeien. De hoeveelheid van die vruchten is onder Gods kinderen onderscheiden, en dat gaan we in onze tweede gedachte overdenken.

2. De Onderscheiden Vrucht

We blijven eerst bij Lukas 8, en ik lees in het achtste vers: *En het andere deel viel in de goede aarde, en opgewassen zijnde, bracht het honderdvoudige vrucht voort*. Meer zegt Lukas niet. Hij wijst alleen op honderdvoudige vrucht. Wat wil Lukas, de evangelist, nu hiermee zeggen? Hij wil de lezers en hoorders van zijn evangelie wijzen op de zeer overvloedige genade die er te vinden is in Christus. Die honderdvoudige vrucht wil als het ware de grootste vruchtbaarheid openbaren die er bij de Heere te verkrijgen is. Hij wil met deze uitdrukking de grootste zegeningen samenvatten waarmee de Heere Zijn kerk wil zegenen. Ik denk dat toen Lukas dit mocht opschrijven, geleid door de Heilige Geest, 'honderdvoudige vrucht', hij niet meer eventjes dacht aan 30 of 60, maar dat alleen het getal 'honderdvoudige vrucht' zijn hart vervulde. Dat tegelijkertijd het hart van deze evangelist vervuld werd met grote gedachten van die algenoegzame God. Zullen we nooit klein van God denken, zullen we nooit klein van Christus denken, zullen we ook nooit klein van de Heilige Geest denken. Leg dan naast die uitdrukking 'honderdvoudige vrucht' – al durf je het niet eens te zeggen dat je het hebt – maar leg dan bij die uitdrukking 'honderdvoudige vrucht' dat eenvoudige versje: *Al wat u ontbreekt, schenk Ik, zo gij het smeekt, mild en overvloedig*.

Tegelijkertijd is het zo dat niet al Gods kinderen honderdvoudige vruchten gaan dragen. Dat heeft de Heilige Geest duidelijk gemaakt door middel van de evangelisten Mattheüs en Marcus, want die spreken inderdaad ook van dertigvoudige vrucht en zestigvoudige vrucht. Blijkbaar ligt dat onderscheiden onder degenen die door het Woord van God wederom geboren worden. Maar waarin ligt dat onderscheid dan? Hoe moeten wij die getallen dertig, zestig en honderd interpreteren? Hoe moeten wij dat zien?

Daar geeft Gods Woord zelf licht over. Zowel vanmorgen als vanmiddag zijn er rijke woorden uit Psalm 72 geciteerd over die handvol koren en dan de vrucht die zal ruisen op de Libanon. Wat blijkt dan? Dat handjevol koren is ook niet veel? Als ik dat hier in mijn hand zou hebben, en dan moet zelfs die dichter van Psalm 72 daarmee boven op de Libanon gaan staan – nou, daar heb je geen grond meer, daar heb je alleen maar rotsen – en toch zegt deze psalmdichter: strooi het maar uit, dat kleine handjevol koren. Het is niet veel, maar dat kleine handje, dat wordt als een grote vrucht. De Libanon zal ruisen van de vrucht. Dus dat kleine handje wordt heel veel. Dat ziet op de vermeerdering, dat ziet op de groei. Onze kanttekenaren schrijven bij Psalm 72 een verwijzing naar de gelijkenis van de zaaier. Dus in die getallen 30, 60 en 100-voud mogen wij een opklimming zien. Het begint klein, maar het wordt groter. Niet al Gods kinderen komen even ver, maar iets van de vruchten gaan ze openbaren in hun leven. Nee, niet allemaal 100, sommige 60, sommige 30, maar het is vrucht.

Het tweede wat ik erbij wil zeggen: al is het maar 30, al zou het 60 mogen zijn, al zou het 100 mogen zijn, dan blijft er altijd in het leven van de ware gelovigen een honger en een dorst naar meer. Toch, kind van God in ons midden? Je komt er nooit bovenuit, toch, wat Petrus schreef: *En als nieuwgeboren kindekens zijt zeer begerig naar de redelijke onvervalste melk, opdat gij door dezelve moogt opwassen, indien gij anders gesmaakt hebt, dat de Heere goedertieren is*.

Maar als we dan deze middag toch wat dieper willen afsteken naar die onderscheidingen – 30, 60, 100-voud – hoe zouden wij dat dan praktisch, hoe zouden we dat dan geestelijk mogen uitleggen? Ik heb daar best wel een beetje mee geworsteld, want de gelijkenis zelf geeft er verder niet veel aanleiding toe hoe je dat zou mogen en kunnen invullen. Terwijl ik aan het overdenken was en aan de Heere vroeg om licht, werden mijn gedachten geleid naar de Catechismus, namelijk naar Zondag 30 van de Catechismus, waar wij de vraag vinden: *Voor wie is het Avondmaal des Heeren ingesteld?* Want de gelijkenis die we deze dag overdenken, staat vandaag wel in het licht van de voorbereiding op het Heilig Avondmaal. Het antwoord is zo schoon, zo bijbels, zo duidelijk: *Voor degenen, die zichzelf vanwege hun zonden mishagen, en nochtans vertrouwen, dat deze hun om Christus' wil vergeven zijn, en dat ook de overblijvende zwakheid met Zijn lijden en sterven bedekt is; die ook begeren hoe langer hoe meer hun geloof te sterken, en hun leven te beteren*.

Vinden we in dit Bijbelse antwoord ook niet een opklimming, een verdieping, een opwas in de kennis en de genade? Niet als stationnetjes, maar iets wat telkens terugkomt en telkens verdiept wordt. Past dat antwoord uit Zondag 30 niet prachtig bij die gedachten van dertigvoudig, zestigvoudig en honderdvoudige vrucht? O, laten we dan onszelf eens onderzoeken of wij iets in ons leven van deze vruchten mogen kennen. Want alleen voor diegenen klinkt volgende week de stem van de Bloedbruidegom: *Komt, want alle dingen zijn gereed*.

Om welke vruchten gaat het dan, gemeente? Dat is allereerst dat ik mijn eigen waardigheid verloren heb en dat ik een onwaardige zondaar ben. Onwaardig, dat wil zeggen: ik heb nergens recht op. Heere, ik ben het helemaal niet waard dat U tot mij zou komen en Avondmaal met mij zou houden. Die melaatse man, dat was ook zo'n onwaardige. Die riep het uit: *Indien Gij wilt, Gij kunt mij reinigen*. En wat dacht je van die hoofdman over honderd? *Heere, ik ben niet waard, dat*

Gij onder mijn dak zoudt inkomen. Of wat dacht je van Petrus, die aan de voeten van de Heere Jezus viel bij die wonderbare visvangst? Hij zei: *Ga uit van mij, want ik ben een zondig mens*.

Wat zijn nou onwaardige zondaren, gemeente? Die hebben nergens recht op. Hoe komt dat, dat ze zich zo kennen? Hoe komt het dat ze dat voor de Heere belijden? Ze zijn ontdekt aan hun zonden, ze zijn ontdekt aan hun schuld. Daarmee kregen zij een mishagen aan zichzelf, voor Gods aangezicht. Als de Heere dat doet, gemeente, dan krijg je niet alleen zicht op wie je zelf bent, maar je gaat jezelf juist leren zien in het licht van wie God is. Daarom raak je zo bedroefd over je zonde, je krijgt dat oprechte berouw over je zonde. Als je dan vanuit het Woord hoort wat je vanwege je zonde verdiend hebt, ach, dan komt er bij tijden zoveel vrees voor die welverdiende straffen waar Gods Woord over spreekt. Dan word je heel klein, een ootmoedige zondaar, een rechteloze zondaar.

Als je dan je leven overziet en de Heere laat je zien wat je deed toen je 16 was, toen je 20 was, toen je 10 jaar was, en het komt weer boven in je gedachten in het licht van wie God is, dan walg je van jezelf. Ben ik zo? Ja, zo ben ik, Heere. Daarom ben ik Uw gramschap dubbel waardig. Ik heb niets verdiend, Heere, als U aan mij voorbij zou gaan, mezelf opknappen kan ik ook niet meer. Ik heb het wel geprobeerd, Heere, maar het lukt niet. Het is van mijn kant onmogelijk geworden. Kijk, dat wordt bedoeld met een mishagen hebben van jezelf, maar wel voor Gods aangezicht.

Wat is dan zo opmerkelijk? Hoewel je jezelf zo moet kennen, kun je niet nalaten te roepen tot God. Want weet je, je hebt God zo lief gekregen. Je kunt het hartelijk meezingen, al is het met een verbroken hart: *God heb ik lief*. En je weet dat het echt is, want God heeft Zijn liefde in je hart uitgestort. Wat gebeurt er dan? Ook al ben je niets waardig, je kunt toch niet nalaten tot die God te roepen, te roepen om genade. Vergis je niet, wat is het dan een zegen dat je opgevoed bent bij het Woord van God. Wat je eerder hebt gehoord uit het Woord van God en misschien jaren naast je neergelegd hebt, dat wordt dan van grote waarde. Het is net als bij Manasse, waarvan geschreven stond: *Toen riep hij tot den HEERE, zijn God*. Dat is de God van zijn opvoeding, dat is de God van zijn vader.

Weet u, dat roepen tot God om genade wordt verdiept als je vanuit het Woord gaat horen dat het nog mogelijk is om zalig te worden. Dat wordt verdiept als je in het heilige evangelie gaat ontdekken dat er een Zaligmaker is. O, wat kun je dan Psalm 130 begrijpen en verstaan met je hart. Wat mag je dat aannemen, wat mag je dat bewaren en koesteren in je ziel, wat wordt je daar werkzaam mee: *Uit diepten van ellende, roep ik met mond en hart, tot U, Die heil kunt zenden, Die redding, zaligheid kunt schenken, o Heere, aanschouw mijn smart*. Wat een ontdekking, wat een hoopgevende ontdekking: er is heil bij God, er is verlossing bij de Heere.

De dichter van Psalm 130 heeft dat ontdekt toen hij zondaar werd en toen hij niet meer wist hoe het ooit nog goed moest komen. Toen heeft het God behaagd Zijn lieve Zoon door de prediking van het Woord, toen het Woord uitgezaaid en uitgesproken werd, te openbaren, zodat het ging leven in je ziel: *Maar bij U is vergeving altijd geweest*. Wat een verruiming in je ziel als je van de Heere Jezus mag horen, Die raad weet met je zonde, Die raad weet met je schuld. O, je gaat Hem ontdekken in de beloften van het heilige evangelie. Dat is met recht een evangelische ontdekking. Hoe meer je van deze Jezus gaat horen, hoe meer waarde Hij voor je ziel gaat krijgen, hoe meer je in Hem gaat ontdekken. Je gaat ruimte van zalig worden in Hem zien, je krijgt hoop en verwachting dat het nog goed kan komen. Nee, niet meer door jezelf, maar door Hem, Die Ander.

Misschien durf je dit zelf niet zo onder woorden te brengen en misschien durf je dit zelf ook niet zo te benoemen, maar de Heilige Geest is bezig in je ziel om dat geloof te werken. Het is niet alleen voor anderen, maar ook voor mij. Weet je wat er weleens met deze mensen gebeurt, zeker als dan

de tijd van het Heilig Avondmaal weer aan gaat breken en ze zijn in de stilte bezig om dat formulier door te lezen? Dan kunnen ze soms weer helemaal vastlopen. Want ja, daar staat het zo groot en zo sterk en zo stevig beschreven, alsof alleen die mensen tot het Heilig Avondmaal mogen komen die tot de volle zekerheid van het geloof gekomen zijn, die dat zekere, vaste vertrouwen hebben dat al hun zonden om de verdiensten van Christus' wil vergeven zijn. Het komt er altijd weer op aan dat je goed leest, en zeker dat woordje 'gewisse'. Maar dat 'gewisse' wordt niet verbonden met het geloof, dat woordje 'gewisse' wordt verbonden met de beloften. Daarom is het Heilig Avondmaal ook voor die zielen, zoals die bloedvloeiende vrouw, die helemaal aan het eind gekomen was met zichzelf, maar van Jezus hoorde. Toen werd ze zo heilbegerig, ze kon niet meer bij Jezus vandaan blijven.

Ja, dat zijn de mensen die roepen uit de nood van hun leven: *Geef mij Jezus, of ik sterf*. Want ze hebben in Hem gezien de vergeving der zonden. Daar begint de Heere eerst geloof in te geven, dat het buiten jezelf in Hem ligt, opdat je tot Hem leert vluchten, aan Zijn voeten terecht mag komen. Dus voordat de Heilige Geest een mensenkind leidt tot de Tafel des Heeren, gaat Die eerst in de stilte in die ziel het vertrouwen werken dat de vergeving der zonden noodzakelijk is, jazeker, maar dat het alleen in Christus te vinden is. Daarom gaat je ziel ook naar Hem uit, al mis je nog de krachtige vrijspraak van de Heere God Zelf. Maar er is zo'n liefdesbetrekking op de Heere Jezus gekomen, je kunt niet meer zonder Hem. Al gaat dat met golfbewegingen en is het de ene keer sterker dan de andere keer, maar elke keer weer wordt je tot Hem getrokken.

Weet je hoe dat komt? Omdat Hij van Zich laat horen, omdat Hij Zich elke keer weer in de prediking van het evangelie laat zien. Dan geeft de Heilige Geest oren des geloofs om de stem van die Liefste op te merken. Dan geeft Hij ogen des geloofs om op die gekruisigde Christus te mogen zien. Dan gaat de Heilige Geest je steeds meer en meer kennis van de Heere Jezus geven. Hoe meer kennis er komt van Christus, hoe duidelijker gaat worden dat Hij het is, Die de Middelaar en Verlosser is tussen God en een zondaar, dat Hij de enige Weg is om met God verzoend te worden, en dat het alleen maar op grond van Zijn offer kan dat die grote God je gaat vrijspreken en de vergeving der zonden persoonlijk bevestigt.

Dan is er nog een aspect wat bij de vruchten hoort van het ontkiemde zaad in de goede aarde. Dan denk ik weer even aan de Catechismus. Er komt ook een hartelijke begeerte om hoe langer hoe meer het geloof te sterken. Zie je wel dat het niet gelijk met een sterk geloof begint en met een bevestigd geloof, maar er komt wel een begeerte om het te mogen sterken en daarbij het leven te beteren. Ja, er komt echt een lust om te sterven aan je eigen ik en te sterven aan de zonde. Er komt een sterk verlangen om Hem meer en meer te kennen en jezelf aan Hem over te mogen geven, om door het geloof met die Zaligmaker verenigd te mogen worden, maar ook om verlost te worden van de macht van de zonde. Je gaat steeds meer en meer de zonde haten en vluchten.

Weet je waar dat mee gepaard gaat, die sterke drang om te sterven aan de zonde en bij de zonde vandaan te vluchten? Dat gaat gepaard met het zicht op een gekruisigde Christus. Hoe meer je gaat ervaren wat het die lieve Heere Jezus gekost heeft om je van je zonde te verlossen, hoe sterker het van binnen leeft: ik wil nooit, nooit meer zondigen. En als je dan toch weer zondigt, doet het nog meer pijn, toch, kind van God in ons midden? Daarom vind je de Heere steeds weer aan Zijn genadetroon en zeg je het oprecht met dat eerlijke, goede hart wat Gods Geest gegeven heeft: Heere, het is elke dag weer tekort. Ook bent U het zo waard dat U door mij gediend en gevreesd wordt. Heere, het lukt niet. En toch, mijn zuchten en mijn zorgen zijn voor U niet verborgen. Daar Hij alles ziet en weet: Heere, hier sta ik. Kijk U maar in mijn hart, ik wil niets voor U verbergen, geef me helemaal aan U over. U weet het, het willen is er wel in mijn hart, en toch het goede te doen,

dat vind ik niet. Daarom kan ik alleen maar roepen: O Heere, verlost mij uit de nood om Jezus' wil. O Heere Jezus, maak mij Uw beeld gelijk.

Gemeente, vind je dat niet een prachtige uitleg van de vruchten van bekering en geloof? Geeft dat niet helder weer hoe onderscheiden vruchten er zijn in het geestelijke leven? Wat een wonder dat de Heere dat door de prediking van het Woord laat weten en dat je onder de prediking van het Woord dit mag ontdekken. En toch, en toch ben ik er geen vreemde van, van die zaligmakende vruchten. Weet u wat de Heere dan ook nog in de ziel wil leggen? Datgene wat Hij gewerkt heeft, blijft bestaan tot in de eeuwigheid. Nee, als Hij gaat werken met Zijn Woord in het hart dat door de Geest geopend is, dan is het niet als een vroeg opkomende dauw die zo weer verdwijnt als de zon gaat schijnen. Dat is ook zo'n troost voor degene die God vrezen: het blijft. Dat heeft de Heere Jezus ook in deze gelijkenis nog willen benadrukken, en dat gaan we in onze laatste gedachte overdenken.

3. De Blijvende Vrucht

Straks gaan we het zingen: *De HEERE is zo getrouw als sterk, Hij zal Zijn werk voor mij volenden*. Wat een wonder is dat. Weet je, dat is ook een vrucht van de wedergeboorte: het zal nooit meer vergaan, het blijft tot in het eeuwige leven. Met name de evangelist Lukas heeft dit moeten benadrukken in de gelijkenis van de zaaier. Laten we nog een keer vers 15 lezen: *En dat in de goede aarde valt, zijn deze, die het woord gehoord hebbende, hetzelve in een eerlijk en goed hart bewaren*. Dan komen de laatste woorden die we gaan overdenken: *en in volstandigheid vruchten voortbrengen*.

Daar staat weer zo'n prachtig woord: volstandigheid. Wij kunnen dat vanuit het Grieks op twee manieren vertalen, en die twee betekenissen laten de duurzaamheid zien van dat vruchtdragende zaad. De eerste betekenis van het woordje is 'geduld'. In die betekenis komen we het nog een keertje tegen in het Lukas-evangelie, in hoofdstuk 21 vers 19. Horen wij de Heere Jezus zeggen: *Bezit uw ziel in geduld*. Met deze woorden bereidt Christus Zijn kerk voor op de dagen van verdrukking, op dagen van tegenspoed en vervolging. Alsof de Heere Jezus tegen Zijn kerk zegt: Mijn kinderen, jullie zielen zijn gered, in jullie zielen is het zaad van de wedergeboorte gaan werken, er zijn vruchten gekomen, Mijn Woord heeft kracht gedaan. Dat zal nooit meer van jullie worden afgenomen. Als nu straks verdrukking komt, als er straks vervolging komt, of tegenspoed, of wat dan ook, zul je daar dan aan denken. Bezit dan die zielen, die begenadigde harten van jullie, met geduld. Wees dan geduldig en volhard in het volgen van Mij, want wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden.

Kijk, gemeente, als de Heere met dat zaad komt in het geopende hart, dan gaat dat geleidelijk ontkiemen. Nee, het gaat niet zo snel als met dat zaad dat op steenachtige plaatsen valt. Het is net als met die andere gelijkenis die we gelezen hebben: *eerst het kruid, daarna de aar, daarna het volle koren in de aar*. Het gaat zo geleidelijk aan. In die geleidelijke groei die de Heere geeft, komen inderdaad wel stormen. De Heere gaat Zijn eigen werk ook altijd beproeven. Maar juist als de stormen komen, wordt het juist vaster en sterker wat de Heere in het hart heeft gewerkt. O ja, het kan soms lijken dat de stormen zo erg zijn dat een kind van God dat niet zo ervaart en zich zwak voelt, klein voelt, machteloos voelt en soms denkt: zou er nog wel iets van geestelijk leven in mijn hart aanwezig zijn? Maar wat doet de Heere dan? Juist in de stormen komt Hij met Zijn vertroostingen, komt Hij met Zijn versterkingen. Daar kan Hij het Woord van God voor gebruiken, maar Hij wil daar ook Zijn Tafel voor gebruiken. Dan wil Hij dat geloofsleven versterken met het gebroken brood en de vergoten wijn, dat heenwijst naar Zijn verbroken lichaam en vergoten bloed. Wat hebben de vruchten in de ziel die voedingsstoffen steeds weer nodig tot versterking van het

geloof? Die dierbare tekenen van Zijn trouw en liefde, die ook nodig zijn om in dat geduld voort te gaan in dit leven.

Daarom schreef Paulus aan de Hebreeën: *Laat ons met lijdzaamheid lopen de loopbaan, die ons voorgesteld is, ziende op den Overste Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus, Dewelke, voor de vreugde, die Hem voorgesteld was, het kruis heeft verdragen, de schande veracht, en is gezeten aan de rechterhand van den troon Gods*. Daar heb je de eerste betekenis van dat woordje 'volstandig': geduld. En de Heere zal ervoor zorgen dat al Gods kinderen dat mogen beoefenen, omdat ze de vrucht niet kwijt zullen raken.

Dan de tweede betekenis van het woordje 'volstandig': dat is 'volharding'. Dat wil zeggen dat de ware gelovigen niet voor eventjes vruchten dragen, maar vanaf het moment dat ze wederom geboren worden, zullen ze vruchten dragen tot in de eeuwigheid. Niet dat ze dat altijd ontdekken bij zichzelf, meestal niet, maar de Heere staat ervoor in. Daaruit kunnen wij al opmaken in dat woordje 'volstandig': de vruchten zijn van blijvende aard. Dan hoor ik de dichter van Psalm 92 zingen: *Die in het huis des HEEREN geplant zijn, die zal gegeven worden te groeien in de voorhoven van onzen God; in den grijzen ouderdom zullen zij nog vruchten dragen; zij zullen vet en groen zijn*.

Dan gaat het natuurlijk niet om vruchten die je mens zelf voortbrengt, want dat zijn geen goede vruchten, dat zijn slechts stinkende vruchten. Maar het gaat hier om de vruchten die ze uit een andere Bron krijgen. Het zijn de vruchten uit Christus. Weet je, Gods kinderen moeten het elke keer weer leren: uit u geen vrucht in der eeuwigheid. Nee, Heere, zo is het. Maar dan die rijke vertroosting: *Uw vrucht wordt uit Mij gevonden*. Als Hij het zaad van het Woord laat zaaien, dan gaat Hij het beschijnen met de Zon der gerechtigheid, dan gaat Hij je hart bevloeien met de regen van de Geest. Is dat geen wonder? Daarom zal Hij nooit, nooit laten varen wat Zijn hand begon. Wat blijft dat toch een troost voor allen die wederom geboren zijn, ondanks de stormen die over je leven kunnen gaan, ondanks de duisternissen, de aanvechtingen, het vallen in de zonde en noem al die dingen maar op. Hij staat ervoor in dat Zijn werk waarheid zal zijn tot in de eeuwigheid.

Juist als je het niet meer kunt begrijpen, juist als je denkt dat de vruchten niet meer aanwezig zijn van binnen, juist als je denkt dat het niet meer van blijvende aard zal zijn, dan maakt de Heere het steeds weer waar: *Als ik omringd door tegenspoed, bezwijken moet, schenkt Gij mijn leven; is het, dat mijns vijands gramschap brandt, Uw rechterhand zal redding geven*. Daarom hoop ik dat je het met een aangedaan hart mag zingen, vol vertroosting, aangevochten ziel in ons midden: *De HEERE is zo getrouw als sterk, Hij zal Zijn werk voor mij volenden*. Dat doet de knieën buigen, dat doet de handen vouwen, dat doet vluchten tot die troon der genade met de belofte in je hart: *Verlaat niet, wat Uw hand begon, o Levensbron, wil bijstand zenden*.

Amen.